

SPECIÁLIS KUTATÁS – KÉP
Szeminárium

Horányi Attila

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
Elméleti Intézet

2026. őszi félév, szerda, 13:40 – 15:50

Kód: M-DE-301

A kurzus kreditértéke: 5

Heti óraszám: 3

Előtanulmányi követelmény:

A számonkérés formája: olvasmány jegyzet + prezentáció + otthoni dolgozat

Konzultáció: Cs 10:00 – 11:30

E-mail: horan@mome.hu

A kurzus célja

A kurzus célja kettős. Egyfelől alapvető olvasmányok közös feldolgozása során megismerteti a hallgatókat a képekről való gondolkozás egy nagyon tág irányával, a vizuális kultúra kutatásával (visual culture studies). Másfelől önálló – de folyamatosan konzultált – kutatómunkát vár el a hallgatótól a design tárgyként felfogott képek egy konkrét példányával, típusával, esetleg problémájával kapcsolatban. A hallgatók kutatási eredményeiket a kurzus végén nyilvánosan is prezentálják, illetve önálló tanulmány formájában is rögzítik.

A kurzus során tárgyalt főbb témakörök

1. A kép fogalma
2. A kép, mint design tárgy
3. A képi fordulat
4. Képanthropológia
5. Vizuális kultúra

A kurzus teljesítésének feltételei

1. Órai jelenlét (max. 3 hiányzás)
2. Kutatási téma megtalálása, rendszeres beszámoló a kutatás állásáról
3. A teoretikus olvasmányok ismerete: 1000-1500 leütéses vitaindító beszámoló elkészítése olvasmányonként a szöveg által tárgyalt legfontosabb problémáról vagy a szöveg tanulságairól
4. A félév végén nyilvános előadás a kutatás eredményéről
5. Tanulmány készítése a kutatás eredményéről, az előadásra érkezett visszajelzések figyelembevétele alapján. A tanulmány hossza: 15-17 ezer leütés.

A félévi jegy kiszámításának módja

A félévi jegy komponensei:

• Heti olvasmányok:	30%
• Kutatás folyamata:	20%
• Előadás:	20%
• Záró tanulmány:	30%

Értékelés:

jeles:	80% -
jó:	70% -
közepes:	60% -
elégséges:	50% -

A félév tervezett programja

<i>Dátum</i>	<i>Kötelező szakirodalom, feladatok, határidők</i>
09.09.	A kép, mint design tárgy – Kép
09.16.	A kép, mint design tárgy – Design, művészet, kép - Groys: Kényelmetlenül élni! A design diadalmenete, avagy a művészet elterjedése a hétköznapiakban - Heskett: Design. A Very Short Introduction, 1-36. - Papanek: Design for the Real World, 23-41.
09.23.	Konzultáció: első témafelvetés
09.30.	Konzultáció: témafelvetések korrekciója; Teória: Mi a kép? - Mitchell: Mi a kép?
10.07.	Konzultáció: a kutatás módszerei; Teória: A képi fordulat - Mitchell: Kép/elmélet – Bevezetés - Mitchell: A képi fordulat
10.21.	Teória: képanthropológia & ikonológia - Belting: Kép, médium, test – Az ikonológia új megközelítése
11.28.	Konzultáció
11.04.	Teória: vizuális kultúra - Mirzoeff: What is Visual Culture?
11.11.	Konzultáció
11.18.	Teória: a vizuális kultúra kritikája - Mitchell: What Do Pictures Want? - Mitchell: A látást megmutatni – A vizuális kultúra kritikája
11.25.	Konzultáció
12.02.	Nyilvános prezentáció

Szakirodalom

Belting, Hans, 2008, Kép, médium, test – Az ikonológia új megközelítése, *Apertúra filmelméleti és filmtörténeti szakfolyóirat*, 2008/ősz.

Groys, Boris, 2010, Kényelmetlenül élni! A design diadalmenete, avagy a művészet elterjedése a hétköznapiakban, *Balkon*, 2010/5, 2-4.
<https://tillmannforditasok.wordpress.com/2015/05/13/boris-groys-kenyelmetlenül-elni-a-design-diadalmenete-avagy-a-muveszet-elterjedese-a-hetkoznapokban/>

Heskett, John, 2002, *Design – A Very Short Introduction*, Oxford, 1-36.

Papanek, Victor, 1973, *Design for the Real World*, Bantam Books, 23-41.

Mirzoeff, Nicholas, 1999, What Is Visual Culture? *Introduction to Visual Culture*, London: Routledge, 1-32.

Mitchell, W.J.T., 1997, Mi a kép? In Bacsó Béla, szerk., *Kép, fenomen, valóság*, Kijárat Kiadó, 338-369.

Mitchell, W.J.T., 2004, A látást megmutatni – A vizuális kultúra kritikája, *Enigma* 41, 17-30.

Mitchell, W.J.T., 2005, *What Do Pictures Want?* University of Chicago Press, 28-56.

Mitchell, W.J.T., 2008, *A képek politikája*, Szeged: JATE Press, 123-154.